

BAARMOEDER

Menstruatiestoornissen

In de puberteit en in de overgang heeft iedere vrouw wel een periode last van een onregelmatige menstruatie. Maar ook in de jaren daartussen kan de cyclus verstoord raken. Bijvoorbeeld door een ontsteking van de baarmoedermond, een chlamydia-infectie, poliepen of afwijkende cellen. Vrouwen die veel last ondervinden, wordt meestal geadviseerd de pil te gebruiken. Ook een hormoonspiraaltje (Mirena) is een beproefde en populaire methode.

PIJN EN AFSCHEIDING

Een blijvende pijn of zwaar gevoel in de onderbuik, vreemde afscheiding soms in combinatie met een onaangename geur zijn serieuze voortekenen dat de pijn van de baarmoeder afkomstig is. Ook pijn bij gemeenschap kan op een storing of aandoening wijzen. Laat regelmatig een uitstrijkje doen.

Hevig bloedverlies: er is wat aan te doen

Ongeveer één op de vijf vrouwen verliest bij menstruatie meer bloed dan normaal. Bij één op de twintig is sprake van menorrhagie: zij moeten zich minimaal ieder uur verschonen. Deze vrouwen zijn vaak moe, voelen zich niet lekker en lijden aan bloedarmoede. Vaak wordt dan het baarmoederslijmvlies operatief verwijderd of soms zelfs de gehele baarmoeder, wat behoorlijk ingrijpend is. Relatief nieuw en populair is de Nova-Sure-methode waarbij een gedoseerde hoeveelheid energie over het slijmvlies wordt geleid, dat daardoor wordt verwijderd. Deze behandeling wordt in zestig ziekenhuizen uitgevoerd.

Onvruchtbaar door endometriose

Endometriose is een van de meest voorkomende oorzaken van onvruchtbaarheid. Bij deze chronische en zeer pijnlijke ziekte, groeit het weefsel dat normaal de binnenkant van de baarmoeder bekleedt, ook op plaatsen daarbuiten. De oorzaak is nog steeds onduidelijk, maar de meest gangbare verklaring is het terugvloeien van menstratievocht. Dit vocht bevat bloed en levende stukjes van het baarmoederslijmvlies die zich in de buikholte hechten en daar beginnen te groeien. Deze zogeheten endometrisehaarden gaan zich vervolgens als baarmoedertjes gedragen en bloeden dus mee tijdens de menstruatie. Het bloed komt terecht op de omliggende organen en weefsels waardoor irritatie, littekenvorming en soms verklevingen optreden. Verklevingen zijn alleen operatief te verwijderen.

BAARMOEDERHALSKANKER: ALLE LEEFTIJDEN

Baarmoederkanker komt zelden voor het 50e jaar voor, maar baarmoederhalskanker kan op alle leeftijden ontstaan, het meest bij vrouwen van 35 tot 50 jaar. Het humaan papillomavirus (HPV) speelt hierbij een rol. Ongeveer zestig procent van alle vrouwen raakt er via sex ooit mee geïnfecteerd. Vaak wordt het virus door het lichaam zelf opgeruimd, maar sommige vrouwen worden drager en kunnen later last krijgen. Het HPV verandert de cellen van de baarmoederhals. De mate van onrustige cellen wordt zichtbaar gemaakt volgens de PAP-klasse. Bij een afwijkende PAP wordt het desbetreffende weefsel (histologisch) onderzocht. Als daadwerkelijk baarmoederhalskanker wordt geconstateerd, is de behandeling afhankelijk van het stadium. Bij stadium 1 hoeft alleen de baarmoederhals verwijderd te worden. Is de kanker verder gevorderd, dan is een radicalere operatie nodig.

ONGEVEER 60% VAN DE VROUWEN
RAAKT OOI MET HPV GEÏNFECTEERD

POLIEPEN: MEESTAL ONSCHULDIG

Zo'n 500.000 vrouwen hebben poliepen in de baarmoeder. Hiervan ondervinden 150.000 vrouwen daadwerkelijk ongemakken, zoals een pijnlijke menstruatie, tussentijds bloedverlies en bloedverlies tijdens het vrijen. Het verschil met myomen is dat ze uit slijmvliesweefsel bestaan en niet uit spierweefsel. De meeste poliepen zijn goedaardig, maar er bestaat een kans van één op twintig dat ze kwaadaardig worden. Ga bij klachten dus naar de gynaecoloog voor een onderzoek. Deze zal een uitstrijkje maken en eventueel een biopsie doen.

MYOMEN KOMEN VEEL VOOR

In Nederland hebben bijna 1,8 miljoen vrouwen myomen, ook wel vleesbomen genoemd. Van deze groep hebben 350.000 vrouwen daadwerkelijk klachten, zoals een heftigere menstruatie. Myomen bestaan uit spierweefsel dat onder invloed van vrouwelijke hormonen groeit. Kleine vleesbomen kunnen tegenwoordig met ultrasoon geluid worden verwijderd. Het ontspoorde weefsel sterft af en het lichaam ruimt dit vervolgens zelf op.

EXTRA INFORMATIE

Heel veel ziekenhuizen hebben tegenwoordig een menopauzespreekuur, soms is er zelfs een speciale poli met groepsconsulten, zoals het Sint Lucas Andreas Ziekenhuis in Amsterdam.